

ренъ, изтезаванъ жестоко и предаденъ на съдъ. Предъ кадията той се държалъ твърдо и това накарало единъ отъ полицаитѣ да се нахвърли върху него предъ самия кадия и му нанесълъ най-жестокъ побой еъ желѣзо, като му разкървавилъ жбитѣ, избилъ му челюстѣта и му извадилъ едно око. Следъ това билъ хвърленъ въ затвора и следъ като се посъвзелъ малко отново билъ изправенъ предъ съда. Сега вече билъ осъденъ на смъртъ и когато го водели къмъ лобното мѣсто, турцитѣ го блъскали, удрили съ камъне, докато му разбили черепа и го разкъсали на парчета, които били изгорени. За този героизмъ и самопожертвувателность софийскитѣ християне провъзгласили Никола за светецъ.

Презъ 16 и 17 вѣкове турцитѣ почнали по-често насила да помахомеданчватъ българитѣ. Тѣ не изпускали случай да превърнатъ въ исляма всѣки християнинъ — мъжъ или жена. Много българи били помохамеданчани въ Родопскитѣ крайнини. Населението въ Родопитѣ, изпечено въ постоянна борба, било храбро и свободолюбиво. То геройски се било съ турцитѣ, когато тѣ завладѣвали земитѣ презъ 1345 г. Но най-подиръ, като се видѣло заобиколено отъ всѣкъде съ турци, то решило да се предаде, но съ условие да бѣде освободено отъ данъка харачъ и други нѣкои данъци, като срещу това се задължило да праша въ турската войска за „помагачъ“ всѣки мъжъ отъ 25—30 годишна възраст. Огъ „помагачъ“, казватъ, се получило името *помаци*. Освенъ това българското население въ цѣлата покрайнина „Чепино“ си запазвало пълна независимостъ въ черковнитѣ дѣла.

Тия условия били пазени до половината на 17